SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 170/09-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť J. H., B., zastúpeného advokátom JUDr. J. B., Z., vo veci namietaného porušenia čl. 39 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Sociálnou poisťovňou - ústredím Bratislava a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. H. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I .

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. apríla 2009 doručená sťažnosť J. H., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie čl. 39 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom Sociálnou poisťovňou - ústredím Bratislava (ďalej len „Sociálna poisťovňa“). Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 3. apríla 2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ pracoval ako baník, neskôr vykonával lesné práce a napokon bol aj robotníkom v inom obore. Ako baník onemocnel chorobou z povolania, v dôsledku čoho mu bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok. Z tohto dôvodu mu zamestnávateľ vyplácal náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti v zmysle Zákonníka práce. Naposledy sa tak stalo v decembri 2003, keď

mu bola z tohto titulu vyplatená čiastka 6 846 Sk. Od 1. januára 2004 prevzala uspokojovanie týchto nárokov Sociálna poisťovňa, ktorá ich považuje za úrazovú rentu. Podľa názoru Sociálnej poisťovne však zamestnávateľ vyplácal sťažovateľovi viac, ako mu podľa zákona v skutočnosti prináležalo. Preto Sociálna poisťovňa listom z 26. novembra 2004 označeným ako oznámenie informovala sťažovateľa, že mu bude vyplácať úrazovú rentu iba vo výške 3 429 Sk. Takýto stav pretrváva až do súčasnosti, lebo Sociálna poisťovňa doteraz nevydala rozhodnutie o znížení nároku sťažovateľa. Všetky pokusy sťažovateľa primäť Sociálnu poisťovňu k vydaniu rozhodnutia boli neúspešné. Sťažovateľ 25. júla 2005 podal Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) návrh proti Sociálnej poisťovni na začatie konania pre nečinnosť orgánu verejnej správy a na uloženie povinnosti vydať rozhodnutie o úrazovej rente. Uznesením krajského súdu sp. zn. 23 S 153/2005 z 31. januára 2006, ktoré sa stalo právoplatným 8. marca 2006, bolo návrhu vyhovené tak, že krajský súd uložil Sociálnej poisťovni konať a rozhodnúť vo veci zníženia úrazovej renty sťažovateľa v lehote šesťdesiat dní. Sociálna poisťovňa však ani toto právoplatné rozhodnutie krajského súdu nerešpektovala. Sťažovateľ sa neskôr domáhal žalobou o určenie povinnosti Sociálnej poisťovne vydať rozhodnutie o výške úrazovej renty, avšak rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 9 C 154/2007-91 z 5. januára 2009 bola žaloba zamietnutá s tým, že ide o vec už skôr rozhodnutú. Neuspel ani pokus sťažovateľa požiadať o exekúciu na vymoženie uznesenia krajského súdu sp. zn. 23 S 153/2005, pretože oslovená súdna exekútorka odmietla návrh prijať s tvrdením, že výkon tohto uznesenia údajne nie je možný. Sťažovateľ neuspel napokon ani u verejného ochrancu práv.

Sťažovateľ považuje sťažnosť za včas podanú, keďže stav nečinnosti Sociálnej poisťovne dosiaľ trvá. Požaduje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy nečinnosťou Sociálnej poisťovne od 1. januára 2004 až dosiaľ v konaní o vydanie rozhodnutia vo veci zníženia úrazovej renty od 1. januára 2004 s tým, aby ústavný súd prikázal Sociálnej poisťovni vydať do šesťdesiat dní rozhodnutie. Požaduje tiež priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 565,58 eur.

Z uznesenia krajského súdu sp. zn. 23 S 153/2005 z 31. januára 2006 vyplýva, že ním bolo uložené Sociálnej poisťovni v lehote šesťdesiat dní konať a rozhodnúť vo veci zníženia úrazovej renty sťažovateľa. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 8. marca 2006.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa názoru ústavného súdu nie je v jeho právomoci o merite podanej sťažnosti konať a rozhodnúť.

Ako to vyplýva z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak poskytovanie tejto ochrany nie je v právomoci všeobecných súdov. V danom prípade z dôvodov ďalej uvedených právomoc poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľa vyplývajúcim z ústavy prináleží všeobecným súdom, čím je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého nečinnosť Sociálnej poisťovne trvá aj potom, ako jej právoplatným uznesením krajského súdu bola uložená povinnosť vo veci zníženia úrazovej renty sťažovateľa konať a rozhodnúť v lehote šesťdesiat dní.

Podľa § 250u Občianskeho súdneho poriadku za nedodržanie lehoty uvedenej v uznesení súdu podľa § 250t môže súd na opakovaný návrh účastníka, ak je správny orgán naďalej nečinný, uložiť pokutu do 3 280 eur, a to aj opakovane. Pred rozhodnutím o pokute si súd vyžiada stanovisko nadriadeného správneho orgánu.

Z citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku je nepochybné, že v situácii, v akej sa podľa vlastného tvrdenia ocitol sťažovateľ, je namieste žiadať o ochranu označených základných práv podľa ústavy vecne a miestne príslušný všeobecný súd, ktorý má v právomoci v rámci správneho súdnictva na základe nového návrhu sťažovateľa vymáhať uloženú povinnosť ukladaním pokút. Uvedená právomoc všeobecného súdu vylučuje subsidiárnu právomoc ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2009